

รวมกลเม็ดเคล็ดลับที่เรียนรู้ได้ง่ายๆ
ในงานปลูกไม้พืชมงคลได้ สร้างรายรับทุกวัน

ไม้พืชมงคล ที่ ๖ ไม้พืชมงคล รอบบ้าน

พานิชย์ ยศปัญญา

รวบรวมและเรียบเรียง

ตัวอย่าง

ตัวอย่าง

ไม้ผล

รอบบ้าน

พานิชย์ ยศปัญญา : รวบรวมและเรียบเรียง

กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์มติชน ๒๕๕๘

ไม้ผลรอบบ้าน • พานิชย์ ยศปัญญา

พิมพ์ครั้งแรก : สำนักพิมพ์มติชน, กรกฎาคม ๒๕๕๒

พิมพ์ครั้งที่สอง : สำนักพิมพ์มติชน, กันยายน ๒๕๕๒

พิมพ์ครั้งที่สาม : สำนักพิมพ์มติชน, ธันวาคม ๒๕๕๓

พิมพ์ครั้งที่สี่ : สำนักพิมพ์มติชน, กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖

พิมพ์ครั้งที่ห้า : สำนักพิมพ์มติชน, พฤศจิกายน ๒๕๕๖

พิมพ์ครั้งที่หก : สำนักพิมพ์มติชน, สิงหาคม ๒๕๕๘

ราคา ๑๗๐ บาท

ข้อมูลทางบรรณานุกรม

พานิชย์ ยศปัญญา. ไม้ผลรอบบ้าน. พิมพ์ครั้งที่ ๖. กรุงเทพฯ : มติชน, ๒๕๕๘.

๑๗๖ หน้า : ภาพประกอบ. ๑. ไม้ผล--การปลูก I. ชื่อเรื่อง

๖๓๔

ISBN 978 - 974 - 02 - 1075 - 7

ที่ปรึกษาสำนักพิมพ์ : อารักษ์ คคะนาท, สุพจน์ แจ่มเร็ว, สุชาติ ศรีสุวรรณ,
ปิยชนน์ สุทวีทรัพย์, ไพรรัตน์ พงศ์พานิชย์, นงนุช สิงหเดชะ

ผู้จัดการสำนักพิมพ์ : กิตติวรรณ เเทงวิเศษ

รองผู้จัดการสำนักพิมพ์ : รุจิรัตน์ ทิมวัฒน์, อพิสิทธิ์ อธิระจากรวรรณ

บรรณาธิการบริหาร : สุลักษณ์ บุณปาน • บรรณาธิการสำนักพิมพ์ : พัลลภ สามสี

หัวหน้ากองบรรณาธิการ : สอง แสงรัสมิ • บรรณาธิการเล่ม : เตือนใจ นิลรัตน์

พิสูจน์อักษร : ทรงชัย บุญส่งรุ่งเรือง • กราฟิกเลย์เอาต์ : อรอนงค์ อินทรอุดม

ออกแบบปก-ศิลปกรรม : อริชัย ลิมพานิช, มาลินี มนตรีศาสตร์ • ประชาสัมพันธ์ : สุชาชัย สุชาติสุธาธรรม

หากท่านต้องการสั่งซื้อหนังสือเล่มนี้จำนวนมากในราคาพิเศษ

เพื่อมอบให้วัด ห้องสมุด โรงเรียน หรือองค์กรกุศลต่างๆ

โปรดติดต่อโดยตรงที่ บริษัทงานดี จำกัด โทรศัพท์ ๐-๒๕๕๘-๐๐๒๑ ต่อ ๓๓๕๓ โทรสาร ๐-๒๕๕๘-๙๐๑๑๒

สำนักพิมพ์มติชน

www.matchonbook.com

บริษัทมติชน จำกัด (มหาชน) : ๑๒ ถนนเทศบาลนฤมาล ประชาณิเวศน์ ๑ เขตจตุจักร กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐

โทรศัพท์ ๐-๒๕๕๘-๐๐๒๑ ต่อ ๑๒๓๕ โทรสาร ๐-๒๕๕๘-๕๘๘๘

แม่พิมพ์สี-ขาวดำ : กองพิมพ์สี บริษัทมติชน จำกัด (มหาชน) ๑๒ ถนนเทศบาลนฤมาล ประชาณิเวศน์ ๑

เขตจตุจักร กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐ โทรศัพท์ ๐-๒๕๕๘-๐๐๒๑ ต่อ ๒๔๐๐-๒๔๐๒

พิมพ์ที่ : โรงพิมพ์มติชนปากเกร็ด ๒๗/๑ หมู่ ๕ ถนนสุขาประชาสรรค์ ๒ ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด

จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐ โทรศัพท์ ๐-๒๕๕๘-๒๑๓๓, ๐-๒๕๕๒-๐๕๙๖ โทรสาร ๐-๒๕๙๔-๙๐๑๒

จัดจำหน่ายโดย : บริษัทงานดี จำกัด (ในเครือมติชน) ๑๒ ถนนเทศบาลนฤมาล ประชาณิเวศน์ ๑

เขตจตุจักร กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐ โทรศัพท์ ๐-๒๕๕๘-๐๐๒๑ ต่อ ๓๓๕๐-๓๓๕๓ โทรสาร ๐-๒๕๕๘-๙๐๑๑๒

Matchon Publishing House a division of Matchon Public Co., Ltd.

12 Tetsabannaruean Rd., Prachanivate 1, Chatuchak, Bangkok 10900 Thailand

ณ ๕๐ อาคารศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศฯ

พิพิธภัณฑ์ อสมชาติ ลดาวัลย์ ๒ ละ: ๖เสิร์ก นวมินทร์ ๒๒

สารบัญ

ตัวอย่าง

คำนำสำนักพิมพ์

๑๒

คำนำผู้เรียบเรียง

๑๔

๑. ไม้ประจำทิศ

ทิศไหนปลูกต้นไม้แล้วสุขสำราญ เป็นมงคล

๑๙

ต้นไม้ที่ห้ามปลูกภายในบริเวณบ้าน

๒๐

ไม้ประจำทิศบูรพา

๒๑

ไม้ประจำทิศอาคเนย์

๒๓

ไม้ประจำทิศทักษิณ

๒๓

ไม้ประจำทิศหรีดี

๒๓

ไม้ประจำทิศประจิม

๒๔

ไม้ประจำทิศพายัพ

๒๔

ไม้ประจำทิศอุดร

๒๔

ไม้ประจำทิศอีสาน

๒๕

๒. กลเม็ดสำหรับผู้เริ่มปลูก

เลือกไม้ผลอย่างไรจึงจะดี	๒๗
๑๕ สาเหตุที่ทำให้ต้นไม้ตาย	๒๘
การทำบังไพร	๒๘
ทำอย่างไรให้ไม้ผลออกดอก	๒๘
ใส่ปุ๋ยไม้ผลอย่างไรให้เกิดประโยชน์	๒๙
เตรียมดินปลูกไม้ผลรอบบ้าน	๓๐

๓. กลเม็ดปลูกกล้วย

กล้วยน้ำว้าพันธุ์จันทร์เสาเอก	๓๑
กล้วย...ช่วยสิ่งแวดล้อม	๓๓
ปลูกกล้วยให้เครือออกทางเดียวกัน	๓๔
กล้วยหอมทอง...ที่ควรรู้จัก	๓๔
ปลูกกล้วยในวงบ่อซีเมนต์	๓๕
กล้วยไข่ข้างบ้าน	๓๖
ปลูกกล้วยน้ำว้ากันเถาะ	๓๗
กล้วยน้ำว้าเตี้ย	๓๗
กล้วยน้ำว้าดำ	๔๐
กล้วยตานี	๔๐
กล้วยหอมกะเหรี่ยง รสชาติอร่อย	๔๑
กล้วยปาสร้างสิ่งแวดล้อม	๔๒
เรื่องกล้วยๆ ที่บางคนอาจยังไม่รู้	๔๓

๔. กลเม็ดปลูกมะม่วง

มะม่วงในบ้านเรา	๔๕
มีบ้านใหม่ ปลูกมะม่วงอะไรดีเอ่ย?	๔๗
มะม่วงยุคใหม่	๔๘
‘ศาลายา’ มะม่วงทะวาย ๓ รส	๔๘
‘น้ำดอกไม้’ มะม่วงยอดนิยม	๔๙
‘น้ำดอกไม้มัน’ บางกรวย	๕๐
‘หงสาวดี’ ออกดอกติดผลทุกปี	๕๑

ปลูก ‘โศคนันต์’ ด้วยเมล็ด	๕๒
‘อาร์ทูอ็ทุ’ มะม่วงนำเข้า	๕๓
ห่อผลมะม่วงให้ผิวสวย ผลโต	๕๔
ตัดแต่งกิ่งมะม่วง ประโยชน์หลายต่อ	๕๕
เทคนิคทำให้มะม่วงเขียวเสวยออกดอกติดผลดี	๕๖
มะม่วงสุกแก่ มีวิธีพิสูจน์อย่างไร	๕๖
สาเหตุที่ทำให้มะม่วงไม่ติดผล	๕๗
สรรพคุณทางยาของมะม่วง	๕๘

๕. กลเม็ดปลูกพืชตระกูลส้ม

ส้มเกลี้ยง ส้มกันแล้วหรือ?	๕๙
ส้มจี๊ด เป็นได้ทั้งไม้มงคลและผลไม้ปรุงรส	๖๑
ส้มตรา หรือส้มแข็ง รสชาติเยี่ยม	๖๒
ส้มมือ...คู่กับยาต้ม	๖๓
ส้มซ่า...หลายคนอยากปลูก	๖๓
รู้ไหม...ส้มโอดีมีอยู่ที่ไหนบ้าง?	๖๔
วิธีเลือกซื้อส้มโอ	๖๕
รู้จัก “มะกรูด” กันดีหรือยัง?	๖๖
ประโยชน์ของมะกรูดทางยา	๖๗
ปลูกมะนาวในวงปอซีเมนต์	๖๗
ประโยชน์ของมะนาว	๖๘

๖. กลเม็ดปลูกขนุน

พันธุ์ขนุนในบ้านเรา	๗๑
ปลูกขนุนพันธุ์อะไรดี	๗๒
วิธีปลูกขนุนให้ได้รสชาติดี	๗๓
ขนุนแปดเดือนทะวาย	๗๔
ปลูกขนุนอย่าเสียดาย ต้องขอยผลทิ้งบ้าง	๗๕
ผ่าขนุนไม่ให้มียาง	๗๖
ประโยชน์และสรรพคุณทางยาของขนุน	๗๖

๓. กลเม็ดปลูกมะขาม

มะขามหวาน	๗๗
มะขามเปรี้ยวฝักใหญ่ ปลูกไว้ไม่เสียหลาย	๗๙
มะขามเปรี้ยวพันธุ์ศรีสะเกษ ๐๑๔	๗๙
การเปลี่ยนยอดมะขามเปรี้ยว	๘๐
วิธีเปลี่ยนยอดมะขามเปรี้ยวให้ได้ผลดี	
สูตรของศูนย์วิจัยพืชสวนศรีสะเกษ	๘๐
ประโยชน์ทางยาของมะขาม	๘๓

๔. กลเม็ดปลูกมะละกอ

ปลูกมะละกอให้ได้ลูกสวย	๘๕
มะละกอแขกดำทำพระ	๘๖
มะละกอเรดเลดี้... ทั้งสวยและหวาน	๘๗
มะละกอพันธุ์ครึ่ง... สำหรับคอส้มตำ	๘๘
เทคนิคการเก็บเมล็ดพันธุ์มะละกอ	๘๙
วิธีปักชำและเสียบยอดมะละกอ	๙๐
ปลูกมะละกอให้ต้นเตี้ย	๙๑
ทำสาวมะละกอ	๙๑
ประโยชน์ของมะละกอ	๙๒

๕. กลเม็ดปลูกมะพร้าว

มะพร้าวน้ำหอม ผลไม้รายเดือน	๙๓
มะพร้าวพวงร้อย	๙๕
มะพร้าวกะทิ	๙๕
บ่ยมะพร้าวน้ำหอม	๙๖
มะพร้าวขาดคอ	๙๗
ปลูกเตย มะนาว แซมสวนมะพร้าวน้ำหอม	๙๘

๑๐. กลเม็ดปลูกมะเฟือง

มะเฟือง พืชปลูกง่าย	๙๙
มะเฟืองปี ๑๗	๑๐๑
คุณค่าของน้ำมะเฟือง	๑๐๒
น้ำมะเฟืองพร้อมดื่ม สูตรของศูนย์วิจัยพืชสวนเพชรบุรี	๑๐๓

๑๑. กลเม็ดปลูกกระท้อน

กระท้อนในบ้านเรา	๑๐๕
กระท้อนพันธุ์ดี	๑๐๕
กระท้อนหวาน...ของดีต้องห่อ	๑๐๘

๑๒. กลเม็ดปลูกฝรั่ง

ฝรั่งแป้นสีทองปลูกเองได้	๑๐๙
วิธีห่อฝรั่ง	๑๑๑
ศัตรูของฝรั่ง	๑๑๑
คุณค่าของฝรั่ง	๑๑๑
การขยายพันธุ์ฝรั่ง	๑๑๒
การตัดแต่งกิ่งฝรั่ง	๑๑๒

๑๓. กลเม็ดปลูกมะปราง-มะยงชิด

มะปราง-มะยงชิด พุ่มใบสวย ผลผลิตรสดี	๑๑๕
ปลูกมะยงชิดให้รอดตาย	๑๑๖
เสริมรากมะยงชิด ต้นแข็งแรง ให้ผลผลิตเร็ว ดก	๑๑๗

๑๔. กลเม็ดนำรัฐสารพัดพรรณไม้

น้อยหน่า...อยากให้ผลดก ต้องตัดแต่งกิ่ง	๑๑๙
มะดัน...ไม่ชอบน้ำ	๑๒๐
มะพูด...ไม่หายาก	๑๒๐
มะตูม...มากคุณค่า	๑๒๐
มะไฟ...ไม่ผลที่ปลูกกันน้อย	๑๒๑
ทับทิม...ไม่มงคล	๑๒๒
คุณค่าและประโยชน์ของทับทิม	๑๒๓
มะกอก	๑๒๔
มะกอกน้ำ ปลูกกันดินพังได้ดี	๑๒๔
วิธีแช่ส้มมะกอกน้ำ	๑๒๕
มะรุม...มากคุณค่าสมุนไพร	๑๒๕
มะยม ปลูกแล้วคนนิยมชมชอบ	๑๒๖
ผล 'มหัศจรรย์' กินเปรียบก็หวาน	๑๒๗

ตะลิงปลิง รสชาติจี๊ดจ๊าด	๑๒๘
พันธุ์ทุเรียนของไทย	๑๒๙
ทุเรียนหลงลับแล	๑๓๐
ลูกชิง...ไม้ตระกูลมะเดื่อ	๑๓๑
ปลูกองุ่นหรือ?...ซื้อกินดีกว่า!	๑๓๒
สายพันธุ์เงาะ มีมากกว่าโรงเรียนและสี่ชมพู	๑๓๒
ปลูกเหียง เรียกความขึ้น	๑๓๓
ปลูกละมุด มีกินทั้งปี	๑๓๓
สละเนืวนง สละรสดี แต่มีลูกยาก	๑๓๔
สละตอ ปลูกได้กว้างไกล	๑๓๖
ชมพู อยากลิ้มรสต้องห่อ	๑๓๗
แก้วมังกร ผลไม้ที่คนไทยคุ้นเคยแล้ว	๑๓๘
มังคุด ไม้ร่มครึ้ม ประดับสวย ผลอร่อย	๑๓๙
ลับประรดเพชรบุรี ๑ ฉีกผลกินได้	๑๔๐
มะมุด, ส้มมุด ญาติใกล้ชิดกับมะม่วง	๑๔๑
มะเขือยักษ์ สูงกว่าหลังคาบ้าน	๑๔๑
ลำไยข้างบ้าน	๑๔๒
ลำไยยักษ์อายุกว่า ๖๐ ปี	๑๔๓
พันธุ์ลิ้นจี่ในเมืองไทย	๑๔๔
ลิ้นจี่ อากาศเย็นจึงมีดอก	๑๔๕
มะขามป้อม แปรรูปได้	๑๔๕
‘น้อยหน่วง’ เป็นญาติกับน้อยหน่า	๑๔๗
อะโวคาโด ปลูกได้ในหลายพื้นที่	๑๔๘
พันธุ์อะโวคาโดที่น่าสนใจ	๑๔๙
น้ำหมักผลไม้เพื่อสุขภาพ	๑๔๙
๑๕. วิธีผลิตปุ๋ยปลาหมักไว้ใช้เอง	
การหมักปุ๋ยปลาโดยใช้เชื้อจุลินทรีย์จากธรรมชาติ	๑๕๑
การผลิตปุ๋ยปลาหมักโดยใช้หัวเชื้อจุลินทรีย์	๑๕๒
การหมักปุ๋ยปลาด้วยการใช้กรด	๑๕๒

วิธีการใช้ปุ๋ยปลาหมัก	๑๕๓
วิธีทำปุ๋ยปลาหมักบดบั้งเม็ด	๑๕๓
ขั้นตอนการผลิตปุ๋ยหมัก	๑๕๔
๑๖. กลเม็ดบำรุงพันธุ์ไม้ – ไล่แมลง	
จัดทรงให้ไม้ผล	๑๕๕
ตอนต้นไม้แบบดั้งเดิม	๑๕๗
ดินใบก้ามปู	๑๕๗
เกลือช่วยลดสารพิษ	๑๕๘
เกลือช่วยให้ผลไม้รสหวาน	๑๕๘
สะดวกกับการป้องกันกำจัดศัตรูพืช	๑๕๙
ใช้น้ำตาลล่อมด ช่วยทำลายหนอนชอนเปลือกกอง	๑๖๐
น้ำยาไล่แมลง	๑๖๐
ฮอร์โมนบำรุงพืช	๑๖๐
ทางไหลหรือโล่ดิน กำจัดศัตรูพืช	๑๖๑
สูตรทางไหลกำจัดแมลง	๑๖๒
หนอนตายหยาก	๑๖๒
น้ำหมักฆ่าเพลี้ย	๑๖๒
น้ำหมักหอยเชอร์รี่ บำรุงต้นพืช	๑๖๓
ลูกเหม็นไล่แมลง	๑๖๓
วิธีป้องกันและกำจัดเพลี้ยจักจั่นมะม่วง	๑๖๔
วิธีป้องกันและกำจัดเพลี้ยไฟมะม่วง	๑๖๕
ต้องทำความรู้จักกับ “แมลงวันทอง” ตัวการทำลายผลไม้หลายชนิด	๑๖๖
วิธีป้องกันกำจัดแมลงวันผลไม้	๑๖๖
๑๗. รายชื่อผู้ปลูกและผลิตกิ่งพันธุ์ไม้ผล	๑๖๙

คำนำสำนักพิมพ์

ตัวอย่าง

เรื่อง “ไม่ผล” ในบ้านเราได้รับความสนใจอย่างต่อเนื่อง เพราะเมืองไทยของเรานั้นเป็นเมืองเกษตร และได้ชื่อว่ามีผลไม้รสเลิศนานาชนิด อาทิ พุรีเยน มังคุด มะม่วง ลองกอง ฯลฯ ติดดอกออกผลให้ได้กินตลอดทั้งปี ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันไปตามฤดูกาล เพียงพอต่อความต้องการบริโภคในประเทศ ชนิดที่เรียกได้ว่าทุกครัวเรือนต้องมีผลไม้กินกันทุกวันทุกมื้อมิได้ขาด อีกทั้งตลาดส่งออกในต่างประเทศก็มีขนาดค...สร้างรายได้สร้างอาชีพให้เกษตรกรไทยไม่น้อย

ที่ผ่านมา หน่วยงานภาคการเกษตรของเราไม่ว่าจะเป็นสถาบันทางการศึกษา หน่วยงานรัฐ หรือองค์กรเอกชนบางสถาบันต่างก็ได้พยายามพัฒนาปรับปรุงสายพันธุ์ไม้ผลดั้งเดิมของไทยให้มีความก้าวหน้าและได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ อีกทั้งมีการศึกษาวิจัยกันอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดสายพันธุ์ใหม่ๆ ตรงกับความต้องการของตลาดมากยิ่งขึ้น

อย่างไรก็ตาม หนังสือ *ไม่ผลรอบบ้าน* เล่มนี้ ผู้เขียนมิได้มีวัตถุประสงค์ที่จะกล่าวถึงไม้ผลในแง่เศรษฐกิจการค้าแต่อย่างใด หากมีความต้องการส่งสารถึงผู้อ่านทั่วไปที่มีใจรักในงานปลูกต้นไม้เพื่อเป็นงานอดิเรก อีกทั้งเกิดความรื่นรมย์

และความภาคภูมิใจเมื่อได้เห็นต้นไม้เล็กๆ ที่ตัวเองปลูกกับมือค่อยๆ เติบโต แผ่กิ่งก้านสาขาให้ร่มเงา ติดดอกออกผลให้เซยชมและลิ้มรส...เป็นความสุขเล็กๆ ที่ต้องลงมือทำเท่านั้นจึงจะสัมผัสได้

สำนักพิมพ์มติชนยินดีที่ได้นำเสนอผู้อ่าน และเพื่อสร้างสีเขียวให้แก่โลกใบนี้อีกทางหนึ่งด้วย

สำนักพิมพ์มติชน

ตัวอย่าง

คำนำผู้เรียบเรียง

ตัวอย่าง

แต่ไหนแต่ไรมาแล้ว ครอบครัวคนไทยชอบปลูกต้นไม้ไว้ใกล้บ้าน ไม่ว่าจะ
เป็นพืชผักยืนต้น สมุนไพร ไม้ดอกไม้ประดับ รวมทั้งไม้ผล

เรื่องของไม้ผล ง่ายๆ เลย ทำได้โดย...เมื่อกินอะไรแล้วประทับใจในรสชาติ
ก็หย่อนเมล็ดไว้ หากสภาพแวดล้อมเหมาะสม เมล็ดจะงอกเป็นต้นใหม่ เจริญ
เติบโต ให้ผลแก่เจ้าของได้

ต้นไม้ผลที่อยู่รอบบ้านก่อให้เกิดประโยชน์มากมาย

พุ่มใบช่วยกรองแสง สี เสียง และอากาศ

ผลผลิตสามารถนำมาบริโภคในครัวเรือนได้

เปรียบเทียบกับสมัยก่อนกับสมัยปัจจุบันแล้ว ทุกวันนี้จะปลูกต้นไม้สักต้น
สะดวกสบายกว่าเมื่อก่อนมาก เริ่มตั้งแต่ต้นพันธุ์ มีให้เลือกตามใจชอบ วัสดุ
ปลูกก็สำเร็จรูป ง่ายต่อการทำงาน หลังปลูกก็มีปุ๋ยและอุปกรณ์ดูแลที่ทันสมัย

ต้นไม้ในธรรมชาติน้อยลง ผู้สนใจปลูกต้นไม้ให้เป็นปามีมากขึ้น

หากเป็นครอบครัวในชนบทสามารถปลูกได้ไม่จำกัด แต่หากเป็นในเมือง
ปลูกได้ต้นสองต้นก็ถือว่าเยี่ยมยอดแล้ว

ปลูกต้นไม้ผลไว้รอบๆ บ้าน สิ่งที่ได้...นอกจากคุณค่าทางโภชนาการแล้ว
คุณค่าทางจิตใจก็มีความสำคัญ!

ผู้สนใจปลูกไม้ผล หากมีข้อติดขัดบางประการ เนื้อหาในหนังสือเล่ม
นี้คงพอช่วยท่านได้บ้าง

พานิชย์ ยศปัญญา

ตัวอย่าง

ตัวอย่าง

